Antti Suhonen LAUSUNTO 7.10.2022

HE 69/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta

Esityksen tavoitteena oleva sijoittajainformaation yhdenmukaistaminen on kannatettavaa sekä kommunikaation yhdenmukaisuuden että sijoituspalvelujen tarjoajiin kohdistuvien sääntelyvaatimusten kustannusten näkökulmasta. Samalla olisi tärkeää huomioida seuraavat seikat avaintietoasiakirjoihin liittyen.

Vaikka sijoitusrahastojen nykylainsäädännön mukaiset avaintietoasiakirjat (”key investor information document” eli ”KIID”) ja PRIIP-sääntelyn mukaiset ”key information document” (”PRIIP KID”) ovat voittopuolisesti samansisältöisiä, poikkeaa niiden sijoituskohteen tuottoon liittyvä informaatio ratkaisevasti toisistaan. Sijoitusrahastojen KIID-asiakirjoissa on raportoitu rahastojen historialliset tuotot, kun taas PRIIP KID -asiakirjoissa edellytetään julkaistavaksi matemaattisilla malleilla johdettuja tulevaisuuden tuotto-odotuksia erilaisissa määrämuotoisissa mutta hypoteettisissa tulevaisuuden skenaarioissa. On selvää, että historiallisten tuottojen merkitys on rajallinen arvioitaessa sijoituskohteen mahdollista tulevaa kehitystä, mutta ne ovat kuitenkin merkittävän paljon informatiivisempi tieto kuin PRIIP KID-asiakirjan edellyttämät tulevaisuuden simulaatiot, jotka ovat pahimmillaan jopa erittäin harhaanjohtavia. PRIIP KID-sääntely mahdollistanee edelleen tuottohistorian esittelyn linkin välityksellä (s.o. sijoittajalle kerrotaan, mistä tiedot historiallisesta arvonkehityksestä ovat saatavilla), mutta jatkossa olisi oleellista pohtia ovatko laskennalliset tuottosimulaatiot todellakin oleellisin tieto joka rahastosijoittajalle avaintietoasiakirjassa tulee tarjota.

Avaintietoasiakirjoijen edellyttämä riski-indikaattori on kehitetty hyvässä tarkoituksessa selkeyttämään etenkin piensijoittajien päätöksentekoa. Samalla on todettava, että mihin tahansa sijoituskohteeseen liittyvän riskin kiteyttäminen yhteen yhteismitallistettuun numeroarvoon on yksinkertaisesti väärin. Sijoittamisen riskit ovat aina moniulotteisia, ja tämän asian trivialisointi voi olla hyvinkin ongelmallista.

Edellämainituista syistä avaintietoasiakirjojen informaatiosisältö aktiiviselle ja ja markkinoihin perehtyneelle sijoittajalle on hyvin rajallinen, painottuen lähinnä sijoituskohteen kulujen yhteenvetoon. Yhdyn siksi lausuntokierroksella esitettyyn kantaan siitä, että vähittäissijoittajia palvelevan sääntelyn ei tulisi luoda ylimääräisiä ja tarpeettomia velvoitteita asiantuntevien mutta ei-ammattimaisiksi luokiteltujen sijoittajien käyttöön tarkoitettujen sijoitustuotteiden tarjoajille.